

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XIX. Idem Archiepiscopo a Tarraconensi, & Abbati Sanctæ Mariæ de
b Populeto, & Archidiacono c Barchinonensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

C A P U T XIX.

Idem Archiepiscopo ^a Tarraconensi, & Abbati Sanctæ Mariæ de ^b Populeto,
& Archidiacono ^c Barchinonensi.

CUM oporteat Episcopum. *Et infra* : Sanè venientibus ad Apost. Sed. fil. G. Grof-
fi. & G. de ^d Monte Regali, multa gravia, & enormia contra Venerab. F. N.
Vicen. Episcopum proponentibus coram Nobis, quia illa non debemus sub diffi-
mulatione transire, Vobis, Frater Episcopo, ac Fili Archid. inquisitionem eorum du-
ximus committendam, illius imitantes vestigia, qui cum haberet villicum, & ille diffi-
matus fuisset apud eundem, quia dissipasset bona ipsius, cum eo posuit rationem. Ve-
rùm dictus Episcopus antequam ad ipsum nostram citatio pervenisset, ad præsentiam nos-
tram accedens, proposuit coram nobis, quod illi, qui enormia illa de ipso nobis sugges-
serant, typho malitiæ potiùs, quam iustitiæ zelo ducti nobis huiusmodi nuntiaverint,
cum ipsi ejus sint manifestissimi inimici, & cum ejus hostibus converferentur, consan-
guineosque suos, ac complices intendant ad e testificandum producere contra ipsum,
qui ad denunciandum, seu ad testificandum admitti non debent aliquâ ratione, utpotè
juramenti præstiti transgressores, & aliis criminibus irretiti. Ne verò per leve com-
pendium ad grave dispendium veniatur, disc. v. per A. f. m. quat. nisi super iis, quæ no-
bis sunt proposita contra ipsum, & famam ipsius læsam esse noveritis, vos ad inquisiti-
onem illorum non subito procedatis. Quod si fuerit ad inquisitionem procedendum,
prædictos, vel alios quos ipsius esse constiterit inimicos, nec ad prosequendam inqui-
sitionem, nec ad perhibendum testimonium contra ipsum Episcopum admittatis, sed
per Viros idoneos super iis, quæ suggesta sunt, inquiratis sollicitè veritatem : & si
nihil grave probatum fuerit contra ipsum, vos ei purgationem canonicam indicatis.

N O T Æ.

^a **T**arraconensi.] Ita etiam legitur in tertia
collectione, sub hoc titul. cap. 6. de Tar-
raconensi Metropoli egi in cap. primo, de his
quæ vi.

ⁱ
Popule-
tam ubi.

^b **Populeto.**] Populeto Monasterium est pe-
celebre Ordinis Cisterciensis, Tarraconensis Diœ-
cesis in Catalonia, ad radices montis Pradensis.
Nomen loci ab arborum frequentia sunt qui de-
ducant : alii à crescentis domus magnitudine,
quasi oppidulum dictum, quod vernaculâ linguâ
Catalauni *Pobles* vocant. Sed rectius qui à sancto
Eremita ejusdem nominis derivant, qui lo-
cum illum ab aliquot annis inhabitabat, ut refe-
runt latius prosequentes ipius Monasterii origi-
nem, & magnitudinem *Yepes in chron. D. Benedic-
ticti, Anno 1153. Manrique tom. 2. annal. Cisterc.
eod. Anno, fol. 250. Petro IV. hujus nominis Ab-
bati ipsius Monasterii missa est præfens decreta-
lis, ut notavit idem Manrique dict. tom. 2. in se-
rie Abbatum Populet.*

^c **Barchinonensi.**] Barchino, seu Bar. hino-
na Civitas est in agro Laetano sita, multis hinc
indè oppidis conspicua, ideoque amœna à Rufo
Festo appellatur.

*Et Barchinonum amœnas sedes
Nam pandit illic iuta portus brachia,
Vivique semper dulcibus tellus aquis.*

Circa cujus originem variæ sunt Historicorum
opiniones : primam refert Rodericus Tollet. lib. 1.
hisor. Generalis, cap. 5. his verbis : *Verùm Her-
cules ex radice montis Cacci, ex his, qui secum,
& suis pedisequis (cæteris ad Galiciam applicatis)
nona ad litus applicuit Celtiberia, ubi Civitatem ad-
ficavit, & ex nona barca Barchinonam appellavit.*

Consentiunt Gerundens in *Paralip. Hispania, lib.
2. tit. de Urbibus ab Hercule conditis* : Florian. de
Ocampo lib. 1. cap. 17. & lib. 4. cap. 12. Valer. p. 2.
hisor. cap. 2. Miedes histor. Jacobi, lib. 18. cap. 1.
Hieronymus Paulus in *sua Barchin. in princip.*
Pujad. *hisor. Catal. lib. 1. cap. 23. Diagul. hist. co-
mitum Barchin. lib. 1. c. 2.* Alii afferunt, quod A-
milcar Dux Carthag. cognomento Barchino Urbem
illam condidit, & à suo nomine Barchinonem ap-
pellavit : ita *Tarrassa de rebus Hispan. Anno ante
adventum Christi 234. Nonius in Hispan. cap. 88.*
Sed has, & alias sententias, quas refert Tamayo
*rom. 1. Martyrol. die 6. & 29. Januarii, 12. Februa-
rii, & 6. Martii, refellit Coronel. in notis ad
Gongoram tom. 3. fol. 423.* & verè de hujus Urbis
initis nihil hætenus certiliquet, nisi eam Cartha-
ginensibus debere primordia sua, ut testatur Au-
fonius ad Paulinum his versibus.

*Quid queror, Eisque inspector crimina monstri
Occidui me ripa Tagi, me Punica ledit
Barchino, me bimarit juga ninguida Pyrenæi.*

Eandem Coloniam fuisse Romanorum, testis est
Plinius lib. 3. ibi : *In ora autem Colonia est Barchino
cognominata.* Et probat Anton. August. *dialog. 7.*
Jam à primis Ecclesiæ sæculis habuit Ecclesiam
Cathedralem Tarraconensis suffraganeam, ut re-
fert Bosquetus in *notis ad Innocentium III. lib. 1. E-
pist. 77.* ejus Archidiacono rescribit Innocentius in
præfenti.

^d **De monte Regali.**] *Canonicis Vicent.* legi-
tur in hac sexta collectione, & rectius, cum Ec-
clesia Cathedralis Vicenensis sit etiam suffraga-
nea Archiepiscopi Tarracon. ut refert Bosquetus
ubi supra : Ecclesia autem montis Regalis sit in
Sicilia,

Sicilia, de qua plura D. Rochus Piro tom. 1. Sicilia sacra.
c Testificandum.] Juxta tradita in c. 17. de testibus.

[Famam.] Quæ necessaria est inquisitionem, ut dicemus infra in c. inquisitionis, ubi commentarium hujus textus dabimus.

C A P U T XX.

Idem

CUM dilecti Filii. Et infra: Inquiratis super præmissis diligentius veritatem, & si vobis constiterit, prædictos, quorum nomine sunt hujusmodi de prædicto Episcopo nunciata, publicè concubinarios tunc fuisse, propter quod in eos fuerit excommunicationis sententia^b promulgata, vel præfatum Episcopum de jam dictis excessibus non fuisse præmonitum ab eisdem, vel ipsos conspirasse in eum, eos à denunciazione ipsa repellatis: alioquin auditis diligenter, quæ fuerint, &c. eidem Episcopo auctoritate nostra nihilominus prohibentes, ne super iis, pro quibus ad audientiam nostram fuerit legitime appellatum, præfatos Clericos indebitè gravare præsumat, donec causa prædicta juxta formam mandati nostri fuerit terminata.

N O T Æ.

1. a [Dem.] Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc titul. cap. 1. nullibi tamen exprimitur, cui Præfato rescribat Pontifex, nec de quo Episcopo in præfenti agatur.

2. b [Promulgata] Et ita erant criminosi, & inimici, qui omninò prohibentur accusare, ut probavi supra in cap. meminimus. Consonat idem Innocentius lib. 3. registr. 15. epist. 201. in hæc verba: Dilectus Filius I. Decanus Christianitatis Divisionensis in nostra proposuit presentia constituimus, quod cum olim L. I. & H. Canonici Capelle Ducis Divisionensis. Lingonien. Diocesis. non ad correctionem, sed potius ad infamationem ipsius, nobis quedam denunciantibus contra ipsum, Vener. F. N. Matiscouensis Episcopo, & suis consuecibus dederimus in mandatis, ut vocatis qui essent propter hoc evocandi, quod invenirent super objectis, per suas nobis litteras intimarent: partibus in ipsorum presentia constitutis, & eodem inficiente Decano, quod denunciazione ipsam monito charitativa præcesserit, & fir-

miter asserente prædictos Canonicos facta denunciazione tempore inimicos ejus, & amulos extitisse: tandem fuit ad Sedem Apostolicam appellatum, cuius appellationi memorati iudices detulerunt. Idem verò Decanus quorundam Religiosorum literarum presentans, qui de vita & conversatione ipsius laudabile testimonium perhibebat, nobis humiliter supplicavit, ut occurrere adversariorum suorum malitia, ac laboribus ejus finem imponere dignaremur. Nolentes autem ipsum indebitè fatigari, discretionem vestra per Apostolica scripta mandamus, quatenus si denunciatores præfati monitionem charitativam præmissis super objectis probare nequiverint, aut Decanus ipse docuerit illos suos extitisse denunciazione tempore inimicos, eundem ab illorum denunciazione, sublato appellationis obstaculo absolutis: alioquin in eodem negotio juxta priorem continentiam litterarum, appellatione remota, ratione prævia procedatis. Quod si non omnes, &c. duo vestrum, &c. Tu denique Fili Abbas super teipso, &c. Datum Laterani idib. Januarii Pontific. Nostri Anno XV.

C A P U T XXI.

Episcopo^a Genuesi, & ^b Viennensi Sacristæ.

Inquisitionis negotium, quam de Venerabili Fratrem nostro Episcopo, & Canonicis c Valentini vobis commisimus faciendam, sine conscientia scrupulo exequi cupientes, Apostolico petiistis oraculo edoceri, utrum eorum publicanda sint dicta, & ^d nomina, quos interrogari contingit, prout de testibus in publicis causis fieri consuevit: an sola dicta eorundem publicari sufficiat, cum idem Episcopus & Canonici manifestè sciant, qui fuerint inquisiti: & utrum contra dicta eadem debeant exceptiones, seu replicationes admitti, cum contra personas dicentium admittantur. Ad quod breviter respondemus, non solum dicta, sed etiam ipsa nomina, ut quid à quo sit dictum, appareat, publicanda: & exceptiones, seu replicationes legitimas admittendas: ne per suppressionem nominum, infamandi; per exceptionum verò exclusionem, deponendi falsum audacia præbeat. Secundò quæristis, quid vobis sit statuendum, si contra quempiam per inquisitionem probatum fuerit tale crimen, quod deponeret accusatum criminaliter, & convictum. In quo quidem duximus distinguendum, utrum videlicet tale crimen contingat adversus aliquem inveniri, quod ordinis executionem suscepti, aut retentionem beneficii etiam post peractam penitentiam impediret, puta si homicidium commisisset, vel